
Talletuspankeille

Ohje maksun peruuttamisesta asiakkaan tililtä

Rahoitustarkastus antaa rahoitustarkastuslain (503/1993) 4 §:n 2 kohdan nojalla luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuille talletuspankeille seuraavan ohjeen:

1 Yleistä

Tilisiirtolaki (821/1999) tuli voimaan 14.8.1999. Lakiin on otettu mukaan mm. säännös maksumääräyksen antajan oikeudesta peruuttaa maksumääräys. Tätä kysymystä koskevaa lainsäädäntöä ei aikaisemmin ollut.

Tämän ohjeen kohta 2 vastaa tilisiirtolain säännöksiä. Sen sijaan laissa ei edelleenkään säännellä tapauksia, joita koskevat ohjeen kohdat 3 ja 4, joten niiden ratkaisumallit perustuvat Rahoitustarkastuksen näkemykseen.

Rahoitustarkastus kehottaa pankkeja tarkoin noudattamaan tilisiirtolain 18 §:ää, kun ne peruuttavat maksuja ottolainauksilta.

Rahoitustarkastus korostaa, että vaikka pankilla on tietyissä tilanteissa mahdollisuus toteuttaa tilisiirtoja pelkästään tilinumeron perusteella, sen on tällöinkin tilisiirtolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 5/1999) mukaan toimittava huolellisesti tilisiirtoa toteuttaessaan. Jos pankin olisi pitänyt normaalia huolellisuutta ja menettelyä noudattaen havaita, että esimerkiksi saajan nimi ja tilinumero eivät vastaa toisiaan, pankki ei asiakkaan virheestä huolimatta välttämättä vapaudu korvausvelvollisuudestaan.

Ohjetta sovelletaan myös apuyhtiöön, joka hoitaa pankin maksujen välitykseen liittyviä tehtäviä.

Ohjetta ei sovelleta suoraveloitukseen, koska suoraveloitus ei ole tilisiirtolain tarkoittama tilisiirto.

Rahoitustarkastuksen mielestä maksun peruuttamisesta ei saisi aiheutua maksunsajalle vahinkoa eikä korko- tai muita kuluja.

2 Maksajan pyynnöstä tehtävä peruutus

Tilisiirtolain mukaan pankki voi maksajan pyynnöstä peruuttaa maksujen välityksessä olevan palkka- tai muun maksun. Maksua ei kuitenkaan voida enää peruuttaa, mikäli

- varat on maksettu saajan laitoksen tilille ja saajan laitos on saanut tarvittavat tiedot tilisiirron varojen maksamiseksi saajan tilille,
- varat on maksettu saajan tilille tai
- peruutukselle on muu tilisiirtolain 18 §:n mukainen este.

3 Pankin omaan virheeseen perustuva korjaus

Rahoitustarkastuksen mielestä pankilla on oikeus korjata omaan virheeseensä perustuva maksujen välityksessä tapahtunut kirjoitus-, lasku- tai muu sellainen tekninen virhekirjaus, vaikka maksu olisi jo kirjattu maksunsaajan tilille. Korjaus tulisi tehdä mahdollisimman pian virheen havaitsemisen jälkeen, mutta kuitenkin kohtuullisen ajan sisällä virheen tapahtumisesta. Pankin tulisi ilmoittaa virheestä ja sen korjauksesta tilinomistajalle viipymättä. Virhettä ei saisi ilman asiakkaan suostumusta korjata niin, että korjaus aiheuttaa tilinylityksen.

4 Yhteystietojen luovuttaminen maksajalle eräissä tapauksissa

Jos maksu maksajan virheellisen toiminnan vuoksi ohjautuu väärälle saajalle eikä ole peruutettavissa, väärän maksunsaajan pankin tulisi neuvotella saajan kanssa maksun palauttamisesta. Jos saaja kieltäytyy palauttamasta maksua, maksajan pankki voi Rahoitustarkastuksen käsityksen mukaan pankkisalaisuuden estämättä antaa maksajalle väärän maksunsaajan yhteystiedot (nimi ja osoite) saatuaan ne maksunsaajan pankilta.